

Beslutningsforslag nr. B 105

Folketinget 2013-14

Fremsat den 9. april 2014 af Pernille Vigsø Bagge (SF), Holger K. Nielsen (SF) og Sanne Rubinke (SF)

Forslag til folketingsbeslutning om et charter for en sammenhængende inddragelse af civilsamfundet

Folketinget pålægger regeringen inden foråret 2015 at tage initiativ til i et samarbejde med alle relevante parter at formulere en klar vision – et politisk charter – for en sammenhængende politik og en strategi for udvikling og inddragelse af civilsamfundet i Danmark og eventuelt at gennemføre den lovgivning, der er nødvendig for at realisere chartrets bestemmelser.

Charteret skal sikre social, økonomisk og miljømæssig bæredygtighed og indeholde forpligtende retningslinjer med det formål, at alle kommuner og regioner

- udarbejder sammenhængende politikker for udvikling af og inddragelse af civilsamfund og frivillighed i de fælles offentlige opgaver med udgangspunkt i princippet om partnerskabsaftaler og
- opfordres til at etablere frivillighedscentre og frivillighedsråd, således at disse centre og råd kan danne rammen om det lokale arbejde.

Folketinget opfordrer derudover regeringen til

- at ændre reglerne for tilskud til det frivillige arbejde, så tilskud ikke kun er 1-årige, men bliver længerevarende og mere forudsigelige,
- at oprette et center til udvikling af og forskning i civilsamfund og frivillighed,
- at sikre en stærk sammenhæng i det fortsatte arbejde med forbedring af rammer og vilkår for socialøkonomiske virksomheder og at oprette et udviklingsprogram svarende til det tidligere Sociale Udviklingsprogram, SUM.

Bemærkninger til forslaget

Det danske samfund er udfordret med hensyn til velfærd og bæredygtighed både socialt, økonomisk, kulturelt og miljømæssigt. Store grupper af borgere er marginaliseret socialt, uddannelsesmæssigt og beskæftigelsesmæssigt, hvilket selvsagt er problematisk – både for borgerne og for samfundet.

Der foregår tillige en demografisk udvikling, hvor der forventes at blive færre i den arbejdsduelige alder – færre unge og flere ældre. Samtidig foregår der en udvikling i form af en negativ spiral med affolkning af landdistrikter og dermed forøget trængsel i de større byer.

Socialistisk Folkeparti er af den overbevisning, at »mere af det samme« og et stigende produktivitetspres på lønninger og ansatte ikke løser problemerne. Socialistisk Folkeparti foreslår derfor, at de allerede igangværende initiativer for vækst og udvikling suppleres med en klar og sammenhængende politik og strategi for udvikling og inddragelse af civilsamfundet i løsning af fremtidens udfordringer.

En sammenhængende og tilrettelagt civilsamfundsstrategi vil kunne imødekomme alle udfordringer, bl.a. fordi strategien rækker længere ud end til justeringer af enkeltpolitikker eller til afgrænsede reformer. Nogle vil formentlig gå så langt som at kalde det en kulturændring hos borgere, ansatte og beslutningstagere i stat, regioner og kommuner. Fuldt udfoldet ville det kunne være en vidtgående samfundsmæssig omstilling med et klart solidarisk perspektiv, fordi politikken både er demokratisk og inkluderende og skaber større social sammenhængskraft. Derfor skal det også være en græsrodsmobilisering, der åbner for, at udsatte og marginaliserede borgere får mulighed for at komme med og få en plads som aktive medborgere med rettigheder og forpligtelser i fællesskabet. Samtidig kan det give vigtige nye bidrag til og en større merværdi i lokalsamfundet, ikke mindst i udsatte områder eller i udkantsområder.

Socialistisk Folkeparti foreslår derfor, at regeringen i samarbejde med alle relevante parter, bl.a. en bred repræsentation af repræsentanter fra det frivillige Danmark, forsøger at formulere et politisk charter for en sammenhængende politik og strategi for udvikling og inddragelse af civilsamfundet i Danmark. Visionen eller charteret, skal kunne mobilisere såvel borgere som foreninger, organisationer og virksomheder til at udvikle og kvalificere samfundet på en måde, der sikrer social, kulturel, økonomisk og miljømæssig bæredygtighed.

Det er vigtigt at understrege, at kræfter og engagement fra civilsamfundet ikke skal lukke huller i de offentlige kasser

eller i den offentlige velfærd. Civilsamfundet kan noget andet og mere end den klassiske velfærdsstat. Derfor er det vigtigt med en skarp adskillelse af, hvad der er offentlige opgaver, og hvad der bør være civilsamfundets opgaver. Derudover er det vigtigt, at det offentlige indtager en mere faciliterende rolle. Det offentlige skal have modet til at slippe styringen og indgå i åbne ligeværdige relationer med det civile felt. Anerkendelse af hinandens særlige kompetencer og roller skal være i højsædet, samtidig med at man selvfølgelig kan etablere samproduktion der, hvor det falder naturligt og relevant.

Der bør udarbejdes forpligtende retningslinjer for samarbejdet mellem forvaltninger/institutioner og frivillige/civile organisationer. Disse bør tage afsæt i de spilleregler for samarbejde mellem frivillige og professionelle, som er udarbejdet af Frivilligt Forum og en række fagforeninger, jf. »Aftaler mellem frivillige og ansatte i den offentlige sektor – spilleregler 2.0«, Frivilligt Forum, 2014. Sådanne spilleregler skal sikre, at frivillighed ikke misbruges, men at man giver plads, samtidig med at faglighed og rum til de professionelle bevares.

Socialistisk Folkeparti finder det vigtigt, at en kommende ny strategi for civilsamfundet er med til at skabe et mere rummeligt arbejdsmarked via en fortsat styrkelse af socialøkonomi i mangfoldige former.

Socialistisk Folkeparti finder det ligeledes vigtigt at understrege, at en ny strategi for civilsamfundet ikke blot bør omhandle de traditionelle velfærdsdimensioner og forholdet til det frivillige felt. Det er vigtigt, at strategien også kommer til at omfatte dimensioner som f.eks. klima og miljø. Det er Socialistisk Folkepartis opfattelse, at der inden for disse dimensioner allerede i dag er et stort folkeligt og civilt engagement på linje med engagementet på det sociale område. Dette bør naturligvis styrkes og udvikles.

Det overordnede politiske projekt foreslås som nævnt styret ved udvikling af et politisk charter om civilsamfundets inddragelse og mobilisering, som selvfølgelig både skal være konkret og forpligtende på det overordnede plan. Hvordan det rent praktisk udfoldes i hver enkelt kommune, skal både diskuteres og vedtages lokalt. I den forbindelse ønsker forslagsstillerne, at der arbejdes ud fra princippet om partnerskabsaftaler. Det vil sige, at inddragelsen af civilsamfundet kommer til at ske i et ligeværdigt samarbejde. Det er vigtigt at understrege, at der ikke er tale om udlicitering til anden offentlig eller privat aktør eller en variant af BUM-modellen (bestiller-udfører-modtager-model).

*Skriftlig fremsættelse***Pernille Vigsø Bagge (SF):**

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om et charter for en sammenhængende inddragelse af civilsamfundet.

(Beslutningsforslag nr. B 105)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.